

VRIJSTAAT MORESNET

EEN **BRODER** PRODUCTIE

BRODER speelt en zingt over de schoonheid van de marge. Binnen, buiten en over de grenzen van een absurde, maar toch waargebeurde geschiedenis. Vrijstaat Moresnet nodigt u uit. Ontdek het Wilde Oosten van België.

28 juli 1914. Duitse tanks rollen België binnen en maken daarmee een eind aan **net geen 100 jaar van Het Onverdeelde Gebied van Moresnet**. Een paar straten, een paar duizend inwoners, een stuk Preuswald en een zinkmijn: samen een paar vierkante kilometer onbestemd gebied ergens tussen Hasselt, Aken en Maastricht. Het hoort bij geen ander land, maar het is toch ook zelf geen land. Al krijgt het wel een postzegel, een volkslied en zelfs een eigen taal. Een vrijstaat voor plantrekkers, smokkelaars, vluch-

telingen en deserteurs. Een uniek stukje geschiedenis dat je vandaag moet gaan zoeken onder de Ardense heuvels, naast een vergeten treinstation of in het spoor van de **zinkvioletjes**: het Wilde Oosten van België. Uit de vergeten mijngangen van de geschiedenis weerklinken vragen over grenzen, grenzeloosheid en vrijheid. We zingen en spelen - in dat onwaarschijnlijk tijdsgewricht **van Napoleon tot aan de Eerste Wereldoorlog** - tussen verzonden grenzen van verzonden landen.

"Als Moresnet niet had bestaan, dan hadden ze het moeten uitvinden."

*HUBERT SCHMETZ
burgemeester van Moresnet*

Een grens: een vaste lijn op een kaart. **Een mens:** een beweeglijk wezen, op zoek naar

plek en een identiteit. Bepaalt waar je woont wie je bent? Vormt de natie de mens, of andersom? Met de fabelachtige geschiedenis van Moresnet als achtergrondtoneel worden deze vragen aangekaart.

Delf je onder in dit absurde, maar waargebeurde verhaal, gebracht op de tonen van de brassband die klinkt vanuit het feestlokaal. Op de scène: een **balorkest** en **dorpsfiguren** uit alle windrichtingen. Dromers, vluchtelingen, een veldwachter en een halve politieker. Dans mee op de schoonheid van wat in de marge van grenzen gebeurt.

Negeer de oorlogstrom die in de verte roert.

met de steun van:

gent:

Vlaanderen
verbeelding werkt

BELGIË
TAX
SMETTER

ARENBERG

ERT
muziekmaatschappij

CREDITS

Tekst + Regie: Koen Boesman **Muziek:** Peter Spaepen **Spel + Muziek:** Yves De Pauw + Antje De Boeck + Tom Van Landuyt + Teun Smeets + Ylenia Mele + Noémie Schellens
Decor- + Kostuumontwerp: Emilie Lauwers **Decorbouw:** Geert Jonkers + Werner Musenbrock **Naaiwerk:** Yentl Demunter **Realisatie pop:** Magisch Theatertje / Ananda Puijk + Charlotte Puijk-Joolen **Regie-assistentie:** Lies Laenen **Understudy:** Manou Selhorst
Coaching: Sybrand Van der Werf **Lichtontwerp:** Fenna Maas **Geluid:** Roel De Bruyne

MUZIKGRUPO EL KALAMIN

Uit een samenwerking tussen **Free The Folk** van **Muziekmozaïek** en **BRODER** ontstond het balorkest Muzikgrupo el Kalamín. Samen maken en brengen ze de muziek die uit de mijngangen van Moresnet weerklinkt.

Toetsen + Buisxylofoon: Elisabeth De Loore
Toetsen + Viool + Contrabas: Griet Grypdonck
Contrabas: Bob Woods
Dwarsfluit: Bart Lambrechts / Hans Verstraeten
Panfluit: Tom Goemare
Klarinet: Marijke Willems
Sax: Philippe van Keymeulen / Jackie Vlerick

CREATIE

De voorstelling werd gevoed door een **vooronderzoek** met de studenten van de musicalopleiding van het **Koninklijk Conservatorium Brussel**. De muziek werd voor de voorstelling gecomponeerd door componist **Peter Spaepen**, geïnspireerd door dit vooronderzoek, teksten gevonden in Moresnet en in historische geschriften en geënt op de structuur van een suite. De tekst van de voorstelling werd onder andere gestut op het grondige studiewerk van Philip Dröge ('Moresnet') en David Van Reybrouck ('Zink'); het Museum Vieille Montagne in het oude fabrieksgebouw in Kelmis (Moresnet); fotoboeken van lokale erfgoedclubs en vele online bronnen.

Tijdens een **tweedaagse schrijfmарathon** in september 2024 produceerden 5 schrijvers tekst-materiaal in Moresnet/Kelmis. **Rashif El Kaoui, Sien Volders, Charlotte Durnajkin, Niels Nijs & Lies Laenen** verbleven in Hotel Bergerhof (nu Club Select) en verplaatsten zich letterlijk en figuurlijk in één van de personages. Dat vertaalden ze in losse brokken tekst. Deze teksten lagen mee aan de bron voor de creatie van deze tekst. De tekst werd nadien samen met de spelers verder op punt gesteld. Met veel dank aan **Lies Laenen** voor de grondige lezing en om dramaturgisch klankbord te zijn en aan **Yves de Pauw** voor het op punt stellen van de metri-sche teksten.

De **personages** hebben onder hun naam (of lichte variant) effectief rond gelopen in het Neu-trale gebied van Moresnet, zij het niet gelijktijdig. De historische informatie is grotendeels correct, maar de dramatische handeling, de personagetekening en het verloop zijn verder volledig verzonnen. Voor een correcte historische achtergrond verwijzen we graag naar bo-venstaande bronnen.

Bekijk hier de docu over de
schrijfmарathon (15'):

De **tekst** is na de voorstelling
te verkrijgen. Of online bij De
Nieuwe Toneelbibliotheek:

Ontdek meer van **BRODER**
muziek + theater op
www.broder.be

